

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 2385/2015
24.12.2015. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Браниславе Апостоловић, председника већа, Бранка Станића и Гордане Ајншпилер Поповић, чланова већа, у спору по тужби тужиоца С.Ш. из К., кога заступају пуномоћници И.Н. и Б.М., адвокати из Ц., против туженог Ђ.С. ДОО из К., кога заступа пуномоћник Н.М., адвокат из И., ради понављања поступка, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против решења Вишег суда у Сомбору Гж1 бр.98/2015 од 25.06.2015. године, у седници већа одржаној 24.12.2015. године, донео је

РЕШЕЊЕ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог Ђ.С. ДОО из К., изјављена против решења Вишег суда у Сомбору Гж1 бр.98/2015 од 25.06.2015. године.

Образложење

Решењем Основног суда у Врбасу, Судска јединица у Кули П1 бр. 348/12 од 16.04.2015. године, ставом првим и другим изреке предлог тужиоца ради понављања поступка је усвојен, дозвољено је понављање поступка који је окончан правноснажном пресудом Општинског суда у Кули на основу одрицања П1 бр.1334/06 од 24.01.2006. године. Ставом трећим стављена је ван снаге пресуда на основу одрицања Општинског суда у Кули П1 бр.1334/06 од 24.01.2006. године.

Виши суд у Сомбору решењем Гж1 бр.98/2015 од 25.06.2015. године жалбу туженог одбија и решење Основног суда у Врбасу Судска јединица у Кули пословни број П1 348/12 од 16.04.2015. године, потврђује. Ставом другим одбија захтев туженог за накнаду трошкова жалбеног поступка. Ставом трећим изреке упућује првостепени суд да изврши исправку решења тако што у изреци решења у ставу два и три уместо датума „24.01.2006.“ године, треба да стоји „24.01.2007.“ године.

Против другостепеног решења, тужени изјављује благовремену и дозвољену ревизију. Ревизију изјављује због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијано решење применом члана 412. у вези члана 399. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 125/04 ... 111/09) који се примењује на основу члана 506. став 1. ЗПП („Службени гласник РС“, бр. 72/11 ... 55/14) и одлучио као у изреци из следећих разлога:

Ревизија туженог није основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда из члана 361. став 2. тачка 9. ЗПП, на коју се у поступку по ревизији пази по службеној дужности. У нижестепеним решењима су дати јасни разлози о свим одлучним чињеницама, који нису међусобно нејасни ни противречни, па се неосновано ревидент позива на битну повреду из члана 361. став 2. тачка 12. Закона о парничном поступку.

Према стању у списима, пресудом на основу одрицања Општинског суда у Кули П1 бр.1334/06 од 24.01.2007. године, одбијен је тужбени захтев којим је тужилац тражио да се тужени обавезе на исплату разлике зараде и других накнада из радног односа. Ова врста пресуде донета је на основу члана 337. ЗПП, јер је тужилац поднеском од 24.01.2007. године повукао тужбу уз одрицање од тужбеног захтева. Тужилац је са туженим закључио уговор о вансудском поравнању којим се одрекао свих новчаних потраживања према туженом на име зараде, а која су била предмет тужбеног захтева у том спору и преузео обавезу да ће се одрећи постављеног тужбеног захтева уз престанак радног односа код туженог на дан потписивања уговора о вансудском поравнању.

Тужилац је дана 23.03.2015. године поднео предлог за понављање поступка из разлога прописаних чланом 422. став 1. тачка 11. Закона о парничном поступку. Навео је да је за овај разлог за понављање поступка сазнао 24.02.2015. године када је стекао могућност да употреби одлуку Уставног суда Републике Србије Уж бр.6784/2012 од 12.11.2014. године којом је усвојена уставна жалба С.М. и утврђено да је пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж1 бр.1490/12 од 11.11.2012. године и пресудом Основног суда у Сомбору, Судска јединица у Кули П1 бр.1501/10 од 25.01.2012. године повређено право подносиоца уставне жалбе на правично суђење и правичну накнаду за рад из члана 32. став 1. и члана 60. став 4. Устава Републике Србије, а пресуда Апелационог суда поништена у ставу трећем и одређено да тај суд донесе нову одлуку о жалби подносиоца уставне жалбе. Тужилац се у предлогу за понављање поступка позива и на одлуку Уставног суда Републике Србије Уж бр. 2524/2009 од 14.03.2012. године којом је усвојена уставна жалба Ј.Б. и утврђено да је пресудом Окружног суда у Сомбору Гж1 бр.914/09 од 26.10.2009. године повређено право подносиоца уставне жалбе на правично суђење и правичну накнаду за рад и социјалну заштиту која су зајемчена наведеним законским одредбама, а такође се позвао и на одлуку Уставног суда Уж 2542/2009 донету по уставној жалби Д.В. Наведеним одлукама Уставног суда одређено је да оне имају правно дејство и према лицима која нису поднела уставну жалбу, а налазе се у истој правној ситуацији као и подносилац уставне жалбе. Да су ове одлуке уставног суда биле употребљене у ранијем поступку биле би од утицаја на доношење повољније одлуке за тужиоца, односно

суд не би донео пресуду на основу одрицања применом члана 337. став 3. Закона о парничном поступку, јер се ради о захтеву којима странке не могу располагати (члан 3. став 3. ЗПП). Тачније у корпусу права на рад из члана 60. став 3. Устава Републике Србије налази се и право на правичну накнаду за рад и правну заштиту за случај престанка радног односа које се нико не може одрећи. Уз предлог је приложио и фотокопије наведених одлука Уставног суда Републике Србије на које се тужилац позвао.

Тужени је поднео одговор на предлог за понављање поступка у коме је навео да се подносилац предлога не налази у истој чињеничној и правној ситуацији као и подносилац уставне жалбе па поменута одлука Уставног суда не може имати дејство и према подносиоцу предлога. Такође је навео да тужилац и тужени нису закључили уговор о вансудском поравнању којим се тужилац одрекао свих новчаних потраживања према туженом на име зараде која су била предмет тужбеног захтева, већ је применом члана 109. и члана 108. у вези са чланом 344. Закона о облигационим односима тужилац отпустио дуг туженом, па је отпуштањем дуга поверилац дужнику опростио и дуг на основу уговора о вансудском поравнању и одрекао се тужбеног захтева. Због тога је и донета пресуда на основу одрицања. Тужилац се наиме, није одрекао права на зараду већ тужбеног захтева да захтева њену исплату. Из наведених разлога, предложио је да се предлог одбаци, односно одбије као неоснован.

Одредбом члана 422. став 1. тачка 11. релевантног Закона о парничном поступку, прописано је да поступак који је одлуком суда правноснажно завршен може се по предлогу странке поновити ако је у поступку по уставној жалби Уставни суд утврдио повреду или ускраћивање људског или мањинског права и слободе зајемчене Уставом у парничном поступку.

Према члану 87. Закона о Уставном суду, ако је појединачним актом или радњом повређено или ускраћено Уставом зајемчено људско или мањинско право или слобода више лица а само неки од њих су поднели Уставну жалбу, одлука Уставног суда односи се и на лица која нису поднела Уставну жалбу, ако се налазе у истој правној ситуацији.

По оцени Врховног касационог суда, правилан је закључак нижестепених судова да су испуњени услови за понављање правноснажно окончаног поступка применом члана 422. став 1. тачка 11. Закона о парничном поступку. Тужилац се налази у истој чињеничној и правној ситуацији као и подносилац уставне жалбе Ј.Б., по чијој уставној жалби је Уставни суд Републике Србије утврдио да је пресудом Окружног суда у Сомбору Гж1 бр.914/09 од 26.10.2009. године повређено право подносиоца уставне жалбе на правично суђење и на правичну накнаду за рад из члана 32. став 1. и 60. став 4. Устава Републике Србије, због чега је поништена ова пресуда и наложено надлежном суду да поново одлучи о жалби туженог изјављеној против пресуде Општинског суда у Кули П1 1347/06 од 10.06.2008. године. Б.Ј. и тужилац у овом спору тражили су у својим тужбама исплату истоврсних новчаних потраживања из рада од туженог (регрес, разлика зараде, стипендија, уплата пореза и доприноса). Тужилац се одрекао тужбеног захтева за разлику од подносиоца уставне жалбе

што је за последицу имало доношење пресуде на основу одрицања применом члана 337. ЗПП и одбијање тужбеног захтева у овом спору. Као и подносилац уставне жалбе и тужилац је закључио уговор о вансудском поравнању са истим послодавцем. У тој ситуацији чињеница што се тужилац одрекао тужбеног захтева у овом спору што није случај са подносиоцем уставне жалбе не значи да је тужилац у другачијој правној ситуацији у односу на њега. Одрицање као располагање субјективним правом по својој правној природи се односи и на правни посао и на процесну радњу. Доношењем пресуде на основу одрицања суд је поступио супротно члану 3. став 3. Закона о парничном поступку, јер је дозволио располагање странака супротно члану 60. став 4. Устава Републике Србије. Забрана доношења пресуде на основу одрицања из члана 337. став 3. Закона о парничном поступку односи се на захтев којим странке не могу располагати – располагања странака која су у супротности са принудним прописима и јавним поретком и правилима морала.

Како се тужилац у овом спору налази у истој правној ситуацији као и подносилац уставне жалбе, одлука Уставног суда донета у поступку по уставној жалби подносиоца Б.Ј. има правно дејство и према тужиоцу, па су нижестепени судови правилно дозволили понављање поступка окончаног правноснажном пресудом донетом у овом спору и ту одлуку укинули применом члана 428. став 2. Закона о парничном поступку.

Ревизијом туженог у претежном делу се понављају жалбени наводи који су били предмет правилне оцене другостепеног суда коју прихвата и Врховни касациони суд.

На основу члана 412. став 4. у вези члана 405. став 1. ЗПП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа – судија
Бранислава Апостоловић, с.р.**